Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U001262

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-05-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орлова Юлія Валентинівна
2. Orlova Yuliya Valentynivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.17

Назва наукової спеціальності: Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-05-2019

Спеціальність за освітою: 035

Місце роботи здобувача: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: 01601, м. Київ, вул. Пирогова,9

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.053.26

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: 01601, м. Київ, вул. Пирогова,9

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.11

Тема дисертації:

1. Архетипне і стереотипне відображення концепту ВІК ЛЮДИНИ у свідомості носіїв української, російської та англійської мов

2. Archetypical and stereotypical mapping of the concept HUMAN AGE in the consciousness of Ukrainian, Russian and English native speakers

Реферат/анотація:

1. У дисертації розроблено новий теоретико-методологічний підхід до реконструкції концепту ВІК ЛЮДИНИ, відображеного у свідомості носіїв української, російської та англійської мов. Запропоновано нову комплексну методику аналізу лінгвокультурного концепту ВІК ЛЮДИНИ як архетипно-стереотипного ментального утворення. Виявлено архетипне підґрунтя концепту ВІК ЛЮДИНИ шляхом аналізу етимологічних версій походження слів-імен концепту та ключових номінацій на позначення вікових періодів та осіб за віком у трьох мовах. Розкрито етапи стереотипізації ціннісно-поняттєвих, ціннісно-образних і ціннісно-оцінних уявлень про вік людини у свідомості носіїв української, російської та англійської мов. Представлено максимально повний набір архетипно-символьних ознак, соціокультурних стереотипів віку людини (нейтральних, позитивних, негативних), нумерологічної, кольорової, фітоморфної та зооморфної

метафоризації номінацій вікових періодів та осіб за віком. Схарактеризовано закономірності та відмінності у відображенні архетипних і стереотипних уявлень про вік людини у свідомості носіїв української, російської та англійської мов.

2. The thesis offers a new theoretical and methodological approach to the reconstruction of the concept HUMAN AGE in the minds of Ukrainian, Russian and English native speakers. A new complex method for analyzing the linguocultural concept HUMAN AGE as an archetypical and stereotypical mental formation has been proposed. The archetypical basis of the concept has been determined by considering the etymology of the concept names and nominations of age stages and persons by age in the three languages. There have been established 12 essential conceptual signs of the concept key nominations, which form the archetypical basis of its formation in the minds of Ukrainian, Russian and English native speakers: "human", "body", "strength", "life", "natural time", "natural space", "moving around", "moving along", "making no move" ("stopping at a place"), "physical action of a person", "physical condition of a person", "the social status of a man". The stages of stereotyping of axiological and notional / figurative / evaluative images of the concept HUMAN AGE in the minds of Ukrainian, Russian and English native speakers have been revealed. The most complete set of archetypical and symbolic features, sociocultural age stereotypes, numerological, coloristic, phytomorphic and zoomorphic metaphorization of age stages and persons by age nominations has been identified. The similarities and differences in the mapping of archetypical and stereotypical images of the concept HUMAN AGE in the minds of Ukrainian, Russian and English native speakers have been characterized. There has been recognized a certain genetic similarity among the Ukrainian, Russian and English lexemes naming the HUMAN AGE, viz. the prototypical structure of it defined as experiences of the cyclic-linear course of time (the circling and moving along the straight line) and the expansion of the semantics of the Ukrainian, Russian and English lexemes that verbalize the concept HUMAN AGE by reframing it, based on a naturmorphic archetypal metaphor. These features have been identified as belonging to the archetype of the ANIMAL and the TREE of LIFE (FLOWER). There has been reconstructed other archetypes: in particular, physical (Light / Darkness, Colored / White), spatial (Top / Bottom, Right / Left, Center / Periphery), biological (Young / Old, Healthy / Sick, Strong / Weak), etc. There has been determined the symbolic basis of the HUMAN AGE nominations that are images of animals (totems), natural phenomena / forces, landscapes, physical processes / states of a person / animal, types of food, kinds of drinks, items of clothing, agricultural tools, weapon, (semi-)precious metals, colors (red, green, yellow, etc.), numerology (numbers 3, 4, etc.), relics of Slavic pagan beliefs (God Rod, Roshanytsi, Yarilo, etc.), the Christian (Bozych, Christ, etc.), mythological images (Aevum, Cronos / Chronos, Senectus, etc.) and motives (weaving on a spindle, the creation of the Universe). The most typical mental and cultural archetypical and symbolic images; neutral, positive and negative stereotypes / stereotypical oppositions have been revealed in the phraseological and paremiological systems of the three languages and defined that their content comprises the axiological and evaluative component of the concept: a set of verbalized role models, norms, values as fixed in the society for females and males of different age groups, and got developed in various figurative situational interpretations due to the unique habitats and specific historical development of the Ukrainian, Russian and English ethnoses: "the old are physically weak / strong"; "the young are active and strong, but inexperienced / and intelligent"; "it is natural for women to conceal their age", etc.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зернецька Алла Анатоліївна

2. Zernetska A. A.

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.02, 10.02.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іваницька Наталя Борисівна

2. Іваницька Наталя Борисівна

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.17

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мелько Христина Богданівна

2. Мелько Христина Богданівна

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.17

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Корольова Алла Валер'янівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Корольова Алла Валер'янівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.